

Παράλληλη Επεξεργασία

Φροντιστήριο:

- *Διαμοίραση έργου και συγχρονισμός στο OpenMP*

Εργαστήριο Πληροφοριακών Συστημάτων Υψηλής Επίδοσης

Parallel and Distributed Systems Group

Παράλληλες Περιοχές

- Καθορίζονται από την οδηγία **parallel**
- Είναι η πιο βασική οδηγία στο **OpenMP**
- Όταν ένα νήμα (**master thread**) συναντήσει την οδηγία **parallel** δημιουργεί επιπλέον νήματα που θα εκτελεστούν παράλληλα.
- Κάθε νήμα συμπεριλαμβανομένου και του **master** εκτελεί για λογαριασμό του τον κώδικα που περιλαμβάνει η οδηγία **parallel**
- Στο τέλος της οδηγίας υπονοείται από την υλοποίηση ένα **barrier** πέραν του οποίου συνεχίζει την εκτέλεση του μόνο το **master thread**

Hello World!

```
#include <stdio.h>
#include <omp.h>

int main(int argc, char **argv)
{
    int id;

    #pragma omp parallel private(id)
    {
        id = omp_get_thread_num();
        printf("Hello World from %d\n", id);
    }

    fprintf(stderr, "Program terminated\n");
    return 0;
}
```

Διαμοίραση Έργου

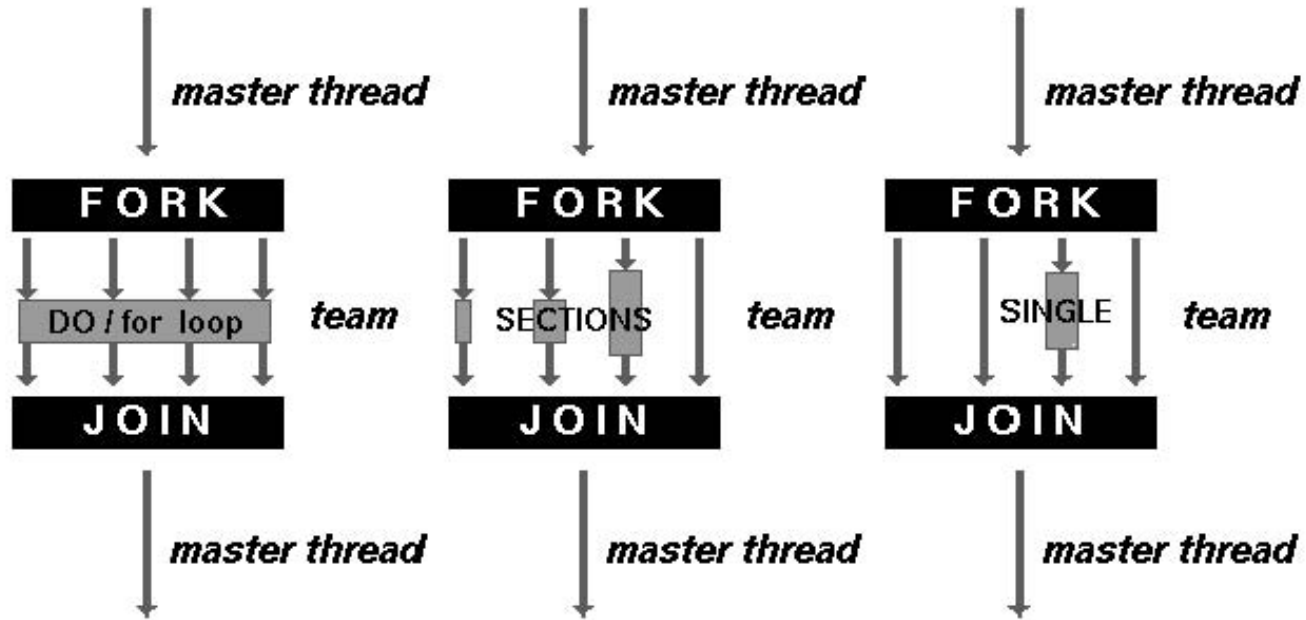
- Οι οδηγίες διαμοίρασης έργου (**work sharing directives**) τοποθετούνται στα πλαίσια μιας οδηγίας **parallel** για να αναθέσουν κομμάτια της δουλειάς στα νήματα που έχουν ήδη δημιουργηθεί
- Οι οδηγίες αυτές δεν δημιουργούν επιπλέον νήματα
- Δεν υπονοούν **barrier** στο σημείο εισόδου
- Υπονοούν **barrier** στο σημείο εξόδου (όμως με δυνατότητα επιλογής στη χρήση του)

Τύποι Οδηγιών Διαμοίρασης Έργου

Οι οδηγίες διαμοίρασης έργου είναι 3:

- **For**
Προκαλεί την διαμοίραση των επαναλήψεων ενός loop ανάμεσα στα νήματα της παράλληλης περιοχής (υλοποιεί **data parallelism**)
- **Sections**
Επιτρέπει τη ρητή διαμοίραση έργου ξεχωριστών τμημάτων κώδικα (υλοποιεί **functional parallelism**)
- **Single**
Υποδεικνύει την ακολουθιακή εκτέλεση ενός τμήματος κώδικα από ένα νήμα

Τύποι Οδηγιών Διαμοίρασης Έργου

Περιορισμοί:

- Οι οδηγίες πρέπει να συναντώνται είτε από όλα τα νήματα είτε από κανένα
- Πρέπει να συναντώνται με την ίδια σειρά από όλα
- Πρέπει να περιλαμβάνονται σε μια οδηγία **parallel**

Οδηγία for

Ακολουθιακό

```
for(i=0; i<N; i++) { a[i] = a[i] + b[i];}
```

Παράλληλη
περιοχή

```
#pragma omp parallel
{
  int id, i, tnum, istart, iend;
  id = omp_get_thread_num();
  tnum = omp_get_num_threads();

  istart = id * N / tnum;
  iend = (id+1) * N / tnum;
  for(i=istart; i<iend; i++) { a[i] = a[i] + b[i];}
}
```

Παράλληλη
περιοχή +
διαμοίραση
έργου μέσω for

```
#pragma omp parallel
{
  #pragma omp for schedule(static)
  for(i=0; i<N; i++) { a[i] = a[i] + b[i];}
}
```

Πρόταση schedule

- Υποδεικνύει πως ανατίθενται οι επαναλήψεις του `loop` στα νήματα. Επιλογές:
- `schedule (static [,chunk])`
Οι επαναλήψεις μοιράζονται εξ αρχής σε τμήματα μεγέθους N/chunk ή $N/\#\text{νημάτων}$ αν δεν δίνεται μέγεθος
- `schedule (dynamic [,chunk])`
Τα τμήματα ανατίθενται δυναμικά κατά την εκτέλεση. **Default chunk = 1**
- `schedule (guided [,chunk])`
Δυναμική ανάθεση τμημάτων εκθετικά μειούμενου μεγέθους. Μέγεθος πρώτου $N/\#\text{νημάτων}$. Το `chunk` συμβολίζει το ελάχιστο μέγεθος ενός τμήματος. **Default chunk = 1**
- `schedule (runtime)`
Η επιλογή της πολιτικής γίνεται κατά το χρόνο εκτέλεσης, βάσει της τιμής της μεταβλητής περιβάλλοντος **OMP_SCHEDULE**

Οδηγία for

Περιορισμοί

- Το **for loop** πρέπει να είναι καθορισμένου μεγέθους
- Δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται εντολές εξόδου από το **loop** (branch instructions)
- Το μέγεθος των **chunks** δεν πρέπει να καθορίζεται δυναμικά από το **index** του **loop**

Οδηγία sections

```
#pragma omp parallel
{
    #pragma omp sections
    {
        #pragma omp section
            x_calculation();
        #pragma omp section
            y_calculation();
        #pragma omp section
            z_calculation();
    }
}
```

- Η διαμοίραση έργου με την οδηγία γίνεται ρητά. Σε κάθε νήμα ανατίθεται ένα **section**. Τα **sections** εκτελούνται ανεξάρτητα, ενώ στο τέλος της οδηγίας υπονοείται ένα **barrier** το οποίο μπορεί να παρακαμφτεί με χρήση της πρότασης **nowait**

Οδηγία single

```
#pragma omp parallel
{
    #pragma omp sections
    {
        #pragma omp section
            x_calculation();
        #pragma omp section
            y_calculation();
    }
    #pragma omp single
        z_calculation();
}
```

- Το τμήμα κώδικα που περιλαμβάνεται στην οδηγία **single** εκτελείται μόνο από ένα νήμα, ενώ τα υπόλοιπα περιμένουν στο **barrier** που υπονοείται στο τέλος της οδηγίας (εκτός αν ορίζεται διαφορετικά μέσω της πρότασης **nowait**)

Συνδυασμός Οδηγιών Διαμοίρασης Έργου και Παράλληλης Περιοχής

- Λόγω της συχνής χρήσης των οδηγιών **for** και **sections** οι οδηγίες συνδυάζονται με την οδηγία **parallel** σε μία οδηγία αντίστοιχα

```
int saxpy(int a, int y, double[] z, double[] x, int N){  
    #pragma omp parallel for schedule(guided)  
    for(i = 0; i < N; i++){  
        z[i] = a * x[i] + y  
    }  
}
```

- Με παρόμοιο τρόπο συνδυάζεται και η οδηγία **sections** στην οδηγία **parallel sections**

Πρόταση reduction

- Συντάσσεται ως:
  - `reduction (operator : varlist)`
- Εφαρμόζεται σε τελεστές για τους οποίους ισχύει η προσεταιριστική και η αντιμεταθετική ιδιότητα.
- Συγκεκριμένα εφαρμόζεται στους: `+`, `*`, `-` και τους λογικούς `&`, `|`, `^`, `&&`, `||` με τις αντίστοιχες αρχικές τιμές.
- Οι μεταβλητές στη λίστα πρέπει να είναι **βαθμωτές** (σε αντίθεση με τους πίνακες ή τις δομές είναι μεταβλητές που αποθηκεύουν μια τιμή κάθε στιγμή). Επίσης πρέπει να είναι κοινά διαμοιραζόμενες (δηλωμένες `shared`) στην παράλληλη περιοχή.
- Μέσα στην παράλληλη περιοχή
  - Δημιουργείται ένα τοπικό αντίγραφο και αρχικοποιείται (πχ για `+` σε 0)
  - Ο τελεστής εφαρμόζεται στο τοπικό αντίγραφο
  - Το αποτέλεσμα συνοψίζεται στην κοινή μεταβλητή στο τέλος της οδηγίας

Παράδειγμα reduction

```
#include <stdio.h>
#include <omp.h>

int main(int argc, char** argv)
{
    int N = atoi(argv[1]);
    int sum = 0;
    int * A = malloc(N * sizeof(int));

    my_init(A);

    #pragma omp parallel for reduction(+ : sum) schedule(static)
    for (i=0; i < N; i++) {
        sum += A[i];
    }

    printf("Total sum = %d\n", sum);
}
```

Συγχρονισμός

- Οι οδηγίες που δίνουν την δυνατότητα συγχρονισμού στο **OpenMP** είναι οι εξής:

- MASTER
- CRITICAL
- ATOMIC
- BARRIER
- FLUSH
- ORDERED

Οδηγία master

- Ορίζει ότι η περιεχόμενη περιοχή κώδικα θα εκτελεστεί μόνο από το **master thread** της ομάδας. Τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας παρακάμπτουν τον κώδικα
- Δεν υπάρχει υπονοούμενο **barrier** στο τέλος της οδηγίας

```
#pragma omp master  
    structured block
```


Οδηγία critical

- Υλοποιεί τον πιο απλό και εύκολο στη χρήση μηχανισμό αμοιβαίου αποκλεισμού. Κάθε στιγμή μόνο ένα νήμα μπορεί να εκτελεί τον κώδικα που περιέχεται στην οδηγία.

```
int sum = 0;
int psum = 0

#pragma omp parallel private(psum) shared(sum)
{
    psum = 0;
    #pragma omp for
    for (i=0; i < N; i++)
        psum += a[i];

    #pragma omp critical
    {
        sum += psum;
        printf("[%d] partial sum = %d\n", omp_get_thread_num(), sum);
    }
}
```

- Παίρνει προαιρετικά ένα όνομα που διαφοροποιεί τα ξεχωριστά σημεία αμοιβαίου αποκλεισμού στο πρόγραμμα

Οδηγία atomic

- Εφαρμόζεται σε βαθμωτές μεταβλητές και απλές πράξεις.

```
int sum = 0;
int psum = 0

#pragma omp parallel private(psum) shared(sum)
{
    psum = 0;
    #pragma omp for
    for (i=0; i < N; i++)
        psum += a[i];

    #pragma omp atomic
    sum += psum;
}
```

- Αξιοποιεί μηχανισμούς αμοιβαίου αποκλεισμού που βρίσκονται διαθέσιμοι σε επίπεδο υλικού.

Οδηγία barrier

- Η οδηγία **barrier** συγχρονίζει όλα τα νήματα μιας ομάδας
- Όταν ένα νήμα φτάσει σε μια οδηγία **barrier** περιμένει όλα τα άλλα νήματα της ομάδας να φτάσουν και αυτά στο **barrier**. Όταν συμβεί αυτό, ξεκινούν και πάλι όλα μαζί

```
#pragma omp parallel
{
    while (end == false) {
        compare();
        #pragma omp barrier
        exchange();
        #pragma omp barrier
    }
}
```

Οδηγία flush

- Καθορίζει ένα σημείο συγχρονισμού στο οποίο η υλοποίηση πρέπει να εγγυάται μια συνεπή προς όλα τα νήματα της ομάδας εικόνα της μνήμης.
- Όλες οι ορατές στα νήματα μεταβλητές γράφονται στη μνήμη σε αυτό το σημείο
- Προαιρετικά μπορεί να δεχθεί μια λίστα από μεταβλητές-ορίσματα που θα ανανεώσει ώστε να μην χρειαστεί να ανανεωθούν όλες
- Η οδηγία flush υπονοείται επίσης στις παρακάτω οδηγίες
  - barrier
  - critical- τόσο στην είσοδο όσο και στην έξοδο
  - ordered- τόσο στην είσοδο όσο και στην έξοδο
  - parallel- στην έξοδο
  - for- στην έξοδο
  - sections- στην έξοδο
  - single- στην έξοδο

Οδηγία *ordered*

- Καθορίζει ότι οι επαναλήψεις του περιεχόμενου *loop* θα εκτελεστούν με τη σειρά που θα εκτελούνταν σε ένα μονοεπεξεργαστικό σύστημα
- Μπορεί να εμφανιστεί μόνο στο περιεχόμενο των οδηγιών *for* / *parallel for*
- Σε κάθε χρονική στιγμή μόνο ένα νήμα μπορεί να βρίσκεται στο τμήμα που περικλείει η *ordered*

Συναρτήσεις Βιβλιοθήκης Χρόνου Εκτέλεσης

- Συναρτήσεις ελέγχου/αλλαγής του αριθμού των νημάτων
  - `omp_get_num_threads()`, `omp_set_num_threads`,
`omp_get_thread_num()`
- Ενεργοποίηση/απενεργοποίηση της εμφώλευσης και της δυναμικής εκτέλεσης
  - `omp_set_nested()`, `omp_set_dynamic()`, `omp_get_nested()`,
`omp_get_dynamic()`
- Έλεγχος για την εκτέλεση σε παράλληλη περιοχή
  - `omp_in_parallel()`
- Έλεγχος του αριθμού των επεξεργαστών
  - `omp_num_procs`
- Συναρτήσεις αμοιβαίου αποκλεισμού
  - `omp_init_lock()`, `omp_set_lock()`, `omp_unset_lock()`,
`omp_test_lock()`

Μεταβλητές Περιβάλλοντος

- Καθορισμός της πολιτικής ανάθεσης επαναλήψεων
  - `OMP_SCHEDULE "schedule[, chunk_size]"`
- Προκαθορισμένος αριθμός νημάτων
  - `OMP_NUM_THREADS int_literal`
- Ενεργοποίηση δυναμικής εκτέλεσης
  - `OMP_DYNAMIC TRUE || FALSE`
- Ενεργοποίηση εμφωλευμένου παραλληλισμού
  - `OMP_NESTED TRUE || FALSE`

Μετάφραση Προγραμμάτων

- Σε περιβάλλον όπου παρέχεται ο κατάλληλος compiler (π.χ. **GNU C compiler > 4.2 version**) συνήθως απαιτούνται:
  - Να συμπεριληφθεί το header file **<omp.h>**
  - Να συμπεριληφθεί στον compiler η σήμανση **-fopenmp**
πχ shell> **gcc -fopenmp -o executable source.c**

- Απορίες και συζήτηση μέσω του *forum* του μαθήματος στο *My.CEID*
- e-mail επικοινωνίας *kik@hpclab.ceid.upatras.gr*
- Ανακοίνωση ασκήσεων και υλικό στην ιστοσελίδα του μαθήματος <http://parallel.hpclab.ceid.upatras.gr/>